

Jak se stát instruktorem potápění CMAS

Tak nejprve je nutné si uvědomit, kdo je to instruktor: je to pedagog, který zvládá perfektně tuto oblast lidské činnosti, umí ji učit a má také organizační schopnosti a je dostatečně zodpovědný. Není to primárně zábava, ale psychicky i fyzicky namáhavá činnost, navíc časově neohraničená a honorovaná stejně smutně jako kterékoli učitelské povolání.

Je nutné mít určité **předpoklady**:

- dobře ovládat potápění v celé jeho šíři, za různých podmínek, tedy nejvyšší kvalifikační stupeň, což je **Potápěč CMAS P3** nebo Divemaster, specializace jsou vítány, ale nejsou nutné
- mít do toho chuť a možnost věnovat tomu **dost času**
- **pedagogické schopnosti**
- zodpovědnost vůči sobě, partnerovi, klubu, veřejnosti
- mít lékařskou prohlídku pro potápění ne starší 1 rok
- členství ve SPČR/CMAS (250,- / rok, nevýděleční 100,- / rok)
- pečlivě vyplňovaný Potápěčský průkaz (logbook)
- dobré nervy nebo žádné :-)

Instruktorské kvalifikace se v různých systémech různě nazývají, ale v zásadě ve shodě s normou ČSN EN 14413-1 a ČSN EN 14413-2 existují ve Svazu potápěčů ve 3 stupních:

I*, I1, asistent instruktora – pomáhá instruktorovi, prakticky se podílí na částech výuky, nemůže většinou zkoušet, potvrzovat kvalifikace a vydávat kvalifikační karty.

I, I2**, instruktor – vede kurzy (P1-3), specializační kurzy na které má oprávnění, může zkoušet, potvrzovat kvalifikace a objednávat pro svoje adepty kvalifikační karty.

I*, I3**, školitel instruktorů (Instructor Trainer) – stejné oprávnění jako I2 a navíc vychovává, připravuje a zkouší instruktory na všechny instruktorské stupně.

Specifika výchovy, zkoušení a kontroly činnosti instruktorů

Je to odlišné mezi výcvikovými systémy i v rámci téhož, proto jsou vždy uvedeny rámcové požadavky, ale ne konkrétní cena a často ani doba. Ceny jdou do mnoha desítek tisíc Kč a někdy to lze částečně odpracovat v divemasterském postavení. Vlastní intenzivní výuka trvá celkem asi týden.

V systému CMAS je to trochu odlišné. Zájemci to většinou neplánují jako hlavní zaměstnání, ale jako doplňkovou činnost po práci nebo pro vlastní klub. Cena je značně nižší, doba získání ale delší a pravděpodobnost úspěšného složení není úměrná ceně zkoušek, ale závisí na splnění dost vysokých nároků pedagogických i metodických.

Takže jak začít

Nejlépe je domluvit se tak ½ roku předem s nějakým zkušeným (třeba klubovým) instruktorem CMAS na náslechu a pozorování, jak to při výkladu teorie a provádění cviků v praxi chodí. Je možné si připravit něco podobného a nechat si přípravu zkorigovat. Případně pod dozorem přednášet teorii a nechat si ji zhodnotit od

zkušeného I2/I3. Je možné při výcviku v bazénu i v terénu dělat jistícího potápěče a pomocníka a převáděče přímo i pod vodou.

Pakliže vás to neodradí, je třeba se přihlásit podle ročního plánu akcí Výcvikové komise, uveřejňované na webu SPČR <https://www.cmas.cz>, na tzv. školení z **Metodiky** potápěčského výcviku, kde se od skupiny I3 dozvíte vše o kurzech CMASu a jak učit teorii i praxi na bazénu i v terénu. Je to zpravidla víkendová akce v březnu/dubnu spojená s dvouhodinovou praxí v bazénu. Jde to povinné školení pro adepty na instruktory, platí 2 roky a aktuální cena, místo i doba jsou uvedeny na webu SPČR.

Na to navazuje nepovinný **Workshop** v březnu/dubnu, jedno až dvoudenní akce na Barboře, v Praze nebo v Brně, něco jako velice důležitá zkouška nanečisto: Adepti na instruktory dostanou předem téma z přednášení teorie a předem téma z výcviku na bazénu a po předvedené praxi jsou jejich výkony hodnoceny od I3 organizátorů. Cena, místo a termín jsou uvedeny na webu. Velice užitečné, účastníky často hodnoceno výše než Metodika z hlediska užitečnosti.

Vlastní zkoušky na instruktory jsou o víkendu v červnu na Barboře nebo v Brně. Cena i místo jsou uvedeny na webu a často závisí na počtu účastníků. Skládají se z testu z dekompresních tabulek *) se spotřebou, z 5 příkladů musí být 4 správně, dále pak ze 7 x 10 testových otázek ze známého seznamu na webu, kde jsou i správné odpovědi a kritérium vyhodnocení: splnil / nesplnil. Testy jsou uvedeny na webu <http://www.cmas.cz/stranka-ke-stazeni-90> pod názvy:

Zkušební testy 2018 kompletní

- [Návod](#)
- [Bezpečnostní směrnice](#)
- [Výcvikové směrnice](#)
- [Anatomie a fyziologie](#)
- [Nehody a nemoci](#)
- [Fyzika](#)
- [Potápěčská výstroj](#)
- [Plavidlo](#)

Pak je možno pokračovat dále: Adepti dostanou tři témata, na která se v pohodě připraví a pak témata předvedou:

1. výklad teorie pro studenty (nejlépe prezentace v PowerPointu nebo i na listy A1),
2. výuka v bazénu dle Osnovy výcviku,
3. výuka v terénu dle Osnovy výcviku.

Dále budou ústně přezkoušeni komisí ze znalosti teorie v rozsahu P1 až P3. V terénu převedou vynesení potápěče (z výcvikového plata) z hloubky asi 20 m + tažení 50 m na hladině. Konečný verdikt poroty určí, zda adept prospěl a zda získal I2 nebo I1 nebo může přijít příště. V kladném případě je pak nutno uhradit 5 let dopředu členské příspěvky (5 x 250/100), cenu karty (700) a i instruktorského razítka (asi 250).

Oprávnění platí dle expirace na kartě, které zahrnuje období 5 let od následujícího roku po zkoušce.

Jak zůstat instruktorem

Prodloužení platnosti instruktorské licence je nutné a možné po 5 letech, pakliže instruktor během té doby vycvičil 10 potápěčů, nebyly na něho stížnosti a 2x absolvoval tzv. **Školení** instruktorů, bývá každým rokem zpravidla dvakrát: v květnu na Barboře a v říjnu na Svobodných Heřmanicích, kdy mj. instruktoři předvádí

vynesení potápěče z hloubky asi 20 m + tažení na hladině asi 50 m, KPCR a OXP, podrobnosti jsou ve Výcvikových směrnicích. Když instruktor nevyvíčil 10 potápěčů, může to nahradit testem z teorie. Ti, kteří pobývají v cizině na potápěčských základnách, mohou jedno Školení nahradit 40 vycvičenými potápěči (jde o počet objednaných karet). Kdo z vážných důvodů (pracovní, zdravotní) nemůže v dané termínu oprávnění obnovit, musí neprodleně kontaktovat předsedu Výcvikové komise a domluvit se na náhradním řešení.

Náhrada ztracené karty je čistě administrativní výkon, který vyřizuje samostatně sekretariát SPČR.

Náhradu zapomenuté karty je možno v cizině zajistit odvolávkou na platný seznam instruktorů na webu

<https://www.cmas.cz/soubor-seznam-instruktoru-2023-390-.pdf>

nebo kdyby to nestačilo, tak prosbou o potvrzující mail na sekretariát Svazu potápěčů.

Jiří Hovorka, I3 a člen VK

*) Na webu <http://www.cmas.cz/stranka-informace-z-vycvikove-komise-spcr-102> je informace o aktuálních dekompresních tabulkách pod položkou

Dekompresní tabulky SPČR 2018

 [Od 1.1.2018 platí nové dekompresní tabulky](#)

Z Výcvikových směrnic uvádíme všeobecná ustanovení, jejich plné znění je v souboru **Výcvikové směrnice SPČR 2016** umístěném na webu

<http://www.cmas.cz/soubor-vycvikove-smernice-spcr-2016-213-.pdf>

4. INSTRUKTORSKÉ KVALIFIKAČNÍ STUPNĚ.

4.1 Všeobecná ustanovení.

4.1.1 Instruktorem potápění se může stát člen zemského svazu SPČR, který je držitelem kvalifikačního stupně CMAS P*** nebo potápěčské kvalifikace jiného systému určené SPČR a který má dostatečné znalosti a pedagogické schopnosti k vykonávání instruktorské činnosti.

4.1.2 Výcvik na instruktorské kvalifikační stupně CMAS pořádá SPČR.

4.1.3 Součástí zkoušek na instruktorské kvalifikační stupně je prověření potápěčských vědomostí a dovedností uchazeče.

4.1.4 Výstroj předepsanou ke zkouškám na jednotlivé instruktorské kvalifikační stupně je nutno výslovně uvést v pozvánce ke zkouškám, případně ji ztotožnit s výstrojí předepsanou pro výcvik na kvalifikační stupeň CMAS P*** (viz ustanovení 3.1.10 těchto směrnic).

4.1.5 Doba platnosti instruktorského kvalifikačního stupně je 5 let

za předpokladu, že instruktor po tuto dobu řádně plní všechny povinnosti vyplývající z těchto směrnic a z Bezpečnostních směrnic SPČR i členské povinnosti vůči příslušnému zemskému svazu SPČR.

4.1.6 Prodloužení doby platnosti instruktorského kvalifikačního stupně na dalších 5 let se uskuteční za předpokladu, že uchazeč za posuzované období:

- vycvičil nejméně 10 potápěčů (případně vykonával jinou činnost pro potřeby SPČR v oblasti potápěčského výcviku); nesplnění této podmínky lze nahradit úspěšným splněním zkušebního testu SPČR z potápěčské teorie v rozsahu stanoveném pro příslušný instruktorský kvalifikační stupeň před zkušební komisí složenou z instruktorů CMAS I^{***}, jmenovanou výcvikovou komisí SPČR (VK SPČR),
- absolvoval nejméně dvě školení instruktorů SPČR,
- absolvoval praktické zaměstnání z resuscitace,
- absolvoval praktické zaměstnání z poskytování kyslíku v rámci první pomoci,
- předvedl vynesení partnera z hloubky 20 – 30 m pomocí kompenzátoru vztlaku a jeho tažení po hladině na vzdálenost 50 m
- a pokud na uchazeče nebyly oprávněné a podstatné stížnosti ze strany cvičenců.

4.1.7 K prodlužování doby platnosti instruktorských kvalifikačních stupňů na základě splnění výše uvedených podmínek jsou oprávněni:

- instruktoři CMAS I^{***} pověřeni k této činnosti VK SPČR,
- zkušební komise při instruktorských zkouškách.

4.1.8 Pokud instruktor podmínkám podle ustanovení 4.1.6 těchto směrnic nevyhoví, bude pozastavena platnost jeho oprávnění. Instruktor zároveň dostane možnost vyhovět těmto podmínkám v nejbližším termínu. Pokud ani při tomto druhém pokusu požadavky na prodloužení doby platnosti instruktorského kvalifikačního stupně nesplní, bude platnost jeho instruktorské kvalifikace ukončena.

4.1.9 Výcviková komise SPČR má právo kontrolovat obsah a kvalitu výcviku dotazováním účastníků výcviku i přímými kontrolami. Vyskytnou-li se stížnosti na činnost instruktora, VK SPČR ho přizve k jejich projednání, a pokud se instruktor dostaví, poskytne mu prostor pro vysvětlení. V případě oprávněné stížnosti může VK SPČR s přihlédnutím k její závažnosti:

1. Požadovat odstranění zjištěných nedostatků do zadaného termínu.
 2. Pozastavit platnost instruktorské kvalifikace.
 3. Navrhnout příslušnému zemskému svazu SPČR ukončení platnosti instruktorské kvalifikace.
-